

40

Aby nas uświęcać

Pamiętaj, abyś dzień święty święcił

– A u nas w domu nie obchodzi się urodzin – westchnął Błażej. – Zresztą, niczego się nie „obchodzi”. Rodzice uważają, że wszystko musi być pożyteczne i kształcące. Ale jak kończyłem siedem lat, przyjechał do mnie chrzestny i zabrał mnie do wesołego miasteczka. Rodzice mówili, że to strata czasu i pieniędzy. Ale ja wtedy z wujkiem i ciotką tak się bawiłem, jak nigdy w życiu. Czyste szaleństwo.

Zmarnuj dla mnie czas

– Które urodziny pamiętacie najbardziej? – zapytał od niechcienia Daniel na osiemnastce Baśki. I zaczęło się... od narzekania.

– Ja pamiętam, jak czekałam na moje szesnaście lat. Z tej okazji miałam pojechać z rodzicami do Warszawy, zrobić wielkie zakupy w galerii i obejrzeć profesjonalny pokaz mody. Szykowałam się przez tydzień: jaka będzie pogoda? w co się ubrać? Byliśmy już gotowi do wyjścia, gdy zadzwoniła komórka taty. Tato odebrał i po chwili zaczął krzyżeć: „Co? Takiego klienta?! Wiesz, ile on może zainwestować? Nie mogę stracić takiej okazji! Zaraz będę”. I tyle zostało z naszego wyjazdu – skończyła ponuro Ola.

– Rozumiem cię – pokiwał głową Kamil. – Moja mama zrobiła mi podobny numer na moje dziesiąte urodziny. Byliśmy tylko z babcią i młodszym bratem. Ojciec już nie żył. Dopiero co sprowadziliśmy się tutaj, nie znałem nikogo, więc ten tort z mamą i babcią to było coś. Najpierw młodszy brat nie dał mi zapalić świeczek – cały czas dmuchał. A potem okazało się, że ktoś zaważył dyżur i wezwali mamę. W końcu była ordynatorem oddziału. Coś okropnego. Cały wieczór chodziłem wściekły. Nawet nie miałem ochoty na tort, zresztą i tak mój kochany braciszek go rozpaćkał.

– My takie rodzinne uroczystości przenosimy na niedzielę. Najpierw idziemy na Mszę w intencji tego, kto ma urodziny. Potem jest świąteczny obiad. Wtedy zawsze jemy coś specjalnego. I tato wyciąga gitarę. Na co dzień już nie gra, ale w święta i od święta daje się uprosić. Mamy swoje ulubione kawałki. Nawet do niektórych melodii razem ułożyliśmy słowa...

– Coś ty? Ale macie fajnie! – z lekkim niedowierzaniem prze-rwała mu Gosia. I dodała z uśmiechem: – Zaprosisz mnie?

Na miłość w rodzinie dobrze wpływa umiejętność wspólnego „marnowania” czasu. „Pewien czas przeznaczam nie na to, żeby zrobić dla ciebie coś pożytecznego, ale na to, żeby po prostu z tobą być”. Miłość lubi też „marnować” dla osoby kochanej jakiegoś dobra materialne albo inne wymierne wartości. Ewangelia na przykład opowiada, jak kiedyś pewna kobieta „zmarnowała” dla Jezusa drogocenny olejek, czym zgorszyła Judasza. To dlatego, że on zamknął się całkowicie w ramach tego, co ziemskie.

Sześć dni będziesz się trudził i wykonywał wszystkie swoje zajęcia. Dzień zaś siódmy jest szabatem Pana, Boga twego. [...] W sześć dni bowiem uczynił Pan niebo, ziemię, morze oraz wszystko, co jest w nich, siódmego zaś dnia odpoczął. Dlatego pobłogosławił Pan dzień szabat i uznał go za święty.

Księga Wyjścia 20, 9-10a. 11

Pamiętaj, że byłeś niewolnikiem w ziemi egipskiej i wyprowadził cię stamtąd Pan, Bóg twój, ręką mocną i wyciągniętym ramieniem: przeto ci nakazał Pan, Bóg twój, strzec dnia szabat.

Księga Powtórzonego Prawa 5, 15

Przestrzegajcie pilnie moich szabatów, gdyż to jest znak między Mną a wami dla wszystkich waszych pokoleń, by po tym można było poznać, że Ja jestem Pan, który was uświęcam.

Księga Wyjścia 31, 13a

Stare i Nowe Przymierze

W Starym Testamencie znakiem Przymierza zawartego na górze Synaj z narodem Izraela było przykazanie dotyczące święcenia szabat. Szabat był i do dziś jest dla żydów świętem na cześć Boga Stworzyciela i Wyzwoliciele. Przypomina o Jego dziełach: o stworzeniu świata i człowieka (którego wyznaczył swoim przedstawicielem, „sługą i stróżem” świata) i wyzwoleniu ludu Bożego z niewoli egipskiej oraz o Przymierzu. W tym Przymierzu Pan dał swojemu ludowi Prawo (przykazania) i złożył obietnicę, że będzie go prowadził.

Chata żydowska pana Zalmana, Skansen Kultury Łemkowskiej w Zyndranowce na Podkarpaciu

Nakaz święcenia szabat łączył się z zakazem pracy, bo „w siódmym dniu stworzenia Bóg odpoczął”. Zakaz ten był głęboko **▶ humanitarny**: dotyczył wszystkich ludzi: właścicieli, niewolników, a nawet cudzoziemców.

Chrześcijanin, kiedy czyta w Starym Testamencie o wyzwoleniu z niewoli egipskiej czy o Przymierzu Synajskim, widzi w tych świętych wydarzeniach zapowiedź Przymierza nowego i wiecznego. To nowe i wieczne Przymierze Bóg zawarł ze swoim ludem na górze Kalwarii przez Krew Chrystusa. Wtedy też, na Kalwarii, Chrystus dokonał wyzwolenia z niewoli niewyobrażalnie bardziej niszczącej niż niewola egipska – z niewoli grzechu i szatana. Podobnie jak w pierwszy dzień stworzenia Bóg stworzył niebo i ziemię oraz oddzielił światło od ciemności, tak w dzień Zmartwychwstania Chrystus zapoczątkował nowe stworzenie. Nowym stworzeniem stajemy się już teraz, w miarę, jak ogarnia nas światło Chrystusa i wychodzimy z ciemności grzechu.

Dlaczego niedziela?

Chrystus zmartwychwstał nie w szabat, ale w pierwszy dzień po szabacie.

Pięćdziesiąt dni później, również w „dniu Pańskim”, Duch Święty zstąpił na Apostołów i dał początek widzialnemu istnieniu Kościoła.

Niedziela nie kończy tygodnia, ale rozpoczyna nowy. Jest to nawiązanie do nowego człowieka, jakim każdy z nas stał się przez chrzest i Eucharystię. To nowy początek, który jest zapowiedzią

Zmartwychwstały Jezus ukazuje się uczniom

wiecznej radości. Biorąc udział w niedzielnej Eucharystii, stajemy się uczestnikami wydarzeń paschalnych, przez które Chrystus nas zbawia i daje życie wieczne. Świętujemy triumf zmartwychwstania i oczekujemy na powtórne przyjście Chrystusa.

Wystąpienie św. Piotra w dniu Zesłania Ducha Świętego

Święte marnotrawstwo

W przeszłości istniał wyraźny model święcenia dnia świętego (świętowania): to wolno, a tamto jest zakazane. Obecnie ten model jest wypierany przez świeckie zwyczaje. Dla wielu niedziela jest tylko dniem wypoczynku, rozrywki, regeneracji sił potrzebnych do pracy bądź też odwrotnie – okazją do zrobienia tego, co niezbędne w domu, a na co nie wystarczyło czasu w dni powszednie.

Święcić w szerokim, „świeckim” sensie znaczy tyle, co mieć kontakt z tym, co wykracza poza codzienność, ponieważ rządzi się innymi prawami.

Dla chrześcijanina święcić to dużo więcej – to przebywać w obecności Świętego, którego Bóg wskrzesił z martwych. Każda niedziela jest pamiątką Wielkanocy, odbłaskiem i przypomnieniem radości poranka zmartwychwstania Chrystusa. Jest wspomnieniem wydarzenia, które nadało sens całej historii ludzkości i każdemu ludzkiemu istnieniu.

Świętowanie niedzieli oraz innych świąt religijnych wyrasta z naturalnej potrzeby świętowania, ale powinno być świętowa-

niem dla Boga. W ciągu sześciu dni tygodnia również żyję z Bogiem, modlę się, mogę się nawet modlić swoją pracą, jeśli staram się ją wykonywać „w obliczu Boga”. Ale niedziela jest mi dana po to, żebym spędził trochę czasu z Panem Bogiem bezinteresownie. Przede wszystkim, żebym spotkał się z Jezusem Zmartwychwstałym na Mszy Świętej, ale też żebym znalazł czas na religijną lekturę, pomyślenie o sprawach wiary i rozmowę o tych sprawach z najbliższymi.

o. Jacek Salij OP, *Dekalog*
 oraz o. Jan A. Kłoczowski OP, *Dekalog*

PYTANIA I ZADANIA

1. Na czym powinno polegać świętowanie w rodzinie? Korzystając z tekstu umieszczonego pod wypowiedziami młodzieży (*Zmarnuj dla mnie czas*), skomentuj te wypowiedzi.
2. Znajdź w tekście *Stare i Nowe Przymierze* zdania, które:
 - a) są komentarzem do kolejnych fragmentów Pisma Świętego;
 - b) wyjaśniają, jak Stare Przymierze wypełniło się w Nowym.
3. Na podstawie tekstów *Dlaczego niedziela?* i *Święte marnotrawstwo*:
 - a) ułóż pytania na temat sensu świętowania niedzieli i innych świąt religijnych, które mógłby ci postawić niewierzący rówieśnik;
 - b) napisz list do niewierzącego rówieśnika, który zapytał cię o znaczenie pierwszego przykazania kościelnego: *W niedziele i święta nakazane uczestniczyć we Mszy Świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.*
4. Ułóż przykładowy plan dnia świątecznego (niedzieli). Weź pod uwagę pierwsze przykazanie kościelne.
5. Uzupełnij *Masz wiadomość!* najistotniejszymi informacjami dotyczącymi religijnego sensu obchodzenia niedzieli. Zachowaj zwięzłą formę zdań.

ZADANIE DODATKOWE

Znajdź pochodzenie nazw niedzieli w językach: angielskim, rosyjskim, łacińskim i polskim. Na jakie aspekty świętowania niedzieli wskazują te nazwy? Wykonaj to zadanie w formie planszy do umieszczenia w klasie.

Jak sądzisz?

Czy można żyć bez świętowania?

Refleksja i modlitwa

Niedziela jest wspaniałym Bożym darem.

W przykazaniu: „Pamiętaj, abyś dzień święty święcił!”, chodzi o to, że Bóg chce nas w tym dniu mieć dla siebie i szczególnie uszczęśliwić.

Co w moim świętowaniu niedzieli jest najważniejsze? Czy pragnę przebywać z Tym, który uszczęśliwia? Czy doceniam dar, jaki otrzymuję od Boga w sakramencie Eucharystii?

„Zaprawdę, Święty jesteś, Boże, źródło wszelkiej świętości!”
 Oto jest dzień, który dał nam Pan,
 weselmy się i radujmy się nim.

Jeśli chcesz...

W zeszyte *Mysli* odpowiedz na pytania postawione w *Refleksji i modlitwie*.

Zastanów się, czy twoja rodzina potrafi świętować. Co możesz zrobić, aby było lepiej?

SŁOWNIK

- ▶ **humanitarny** – ludzki, mający na względzie dobro człowieka
- ▶ **święto ruchome** – święta, których obchody nie są powiązane ze stałą datą

Masz wiadomość!

- Chrześcijanie świętują każdą niedzielę oraz inne ważne święta, uczestnicząc w Eucharystii i powstrzymując się od wykonywania prac lub zajęć, które przeszkadzają w
 - oddawaniu czci należnej Bogu,
 - przeżywaniu radości z dnia Pańskiego oraz
 - należyтым odpoczynku duchowym i fizycznym.
- Katolicy pamiętają o świętowaniu dni świątecznych, które nie zawsze przypadają w niedzielę, a o których przypomina Kościół. Są to: 25 grudnia - Boże Narodzenie, 1 stycznia - Świętej Bożej Rodzicielki, 6 stycznia - Objawienie Pańskie, ▶ **święto ruchome** - Uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (Boże Ciało), 15 sierpnia - Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny, 1 listopada - Wszystkich Świętych.
 - W Kościele katolickim wierzący uczestniczą we Mszy Świętej w dzień świąteczny bądź też (z ważnych względów) wieczorem dnia poprzedniego. Świadoma i dobrowolna nieobecność na Mszy Świętej niedzielnej i w święta nakazane – bez ważnej przyczyny – jest grzechem.
 - Kościół zachęca wiernych do udziału przede wszystkim w liturgii Wielkiego Czwartku, Wielkiego Piątku i Wigilii Paschalnej. Zaprasza także do uczestnictwa w Eucharystii w pozostałe święta, zwłaszcza związane z polską tradycją. Należą do nich między innymi święta: Świętego Szczepana (26 grudnia), Ofiarowania Pańskiego (Matki Bożej Gromnicznej, 2 lutego), Poniedziałek Wielkanocny, Środa Popielcowa.
 - W dni świąteczne wolno wypełniać obowiązki rodzinne lub podejmować ważne zadania społeczne, jednak pod warunkiem, że nie przekształcą się one w nawyki szkodliwe dla świętowania niedzieli, życia rodzinnego i zdrowia.